

Peygamber Efendimiz'in (*sallâllâhu aleyhi ve sellem*) Taif'te yaptığı dua

İslam dininin henüz gurbet devirleri idi. Sayıları zaten az olan müslümanların bir kısmı, Kureyş müşriklerinin ezâ ve cefâlarına tahammül edemediği için memleketlerini terk ederek Habeşistan'a hicret etmiş; edemeyen güçsüzler de türlü türlü işkencelere mâruz kalmış bulunuyorlardı. Kabilesinin çokluğuna ve kuvvetine güvenip Mekke'de kalmış az miktardaki sahâbe de akrabalarının desteği ile güçlülükle yaşamlarını sürdürebiliyorlardı. Hâşim oğulları ve Muttalib oğullarını etrafına toplayıp Efendimiz aleyhisselâmı himâye ve korumak için için her türlü fedakârlığı göze alan amcası Ebû Tâlib de vefat ettikten sonra Kureyş müşrikleri artık iyice ileri gitmişler, Mekke'de kalan bir avuç müslümâna çeşitli baskı ve ambargolar uygulayıp Resûlullah Efendimiz'i de tâciz ve tehdit etmeye başlamışlardı. İslâm'a ilgi duyabilecek bazı kişiler ise, müşriklerin azgınlık ve saldırganlıklarından çekindikleri için, müslümanların yanına yaklaşmaktan korkmaktaydılar. Kısacası az sayıdaki müslümanlar her hususta baskı altına alınmış, tecrit edilmiş, adeta müşriklerin insafına kalmışlardı. Böylece, henüz yeni filizlenmeye başlayan Din-i Mübin-i İslam, daha yeşermeden ezilmek isteniyordu.

Resûlullah sallallahu aleyhi ve sellem Efendimiz Kureyş müşriklerinin hep birlikte düşmanlıklarını ilan edip kendisini Mekke'den ihraç, hatta kendisine suikast düzenlemeye azmettiklerini görünce, Mekke dışındaki kabilelere yönelmiş, İslam dinini onlar arasında neşretmek istemişti. İslam dininin yayılması artık Mekke'de mümkün olamayacağından, Mekke dışındaki imkanları araştırmak gerekmektedir. İşte bu maksatla nübüvvetin (*Peygamberlik görevi verilmesinin*) onuncu senesi Şevval ayı içinde yanına mânevi oğlu Zeyd bin Hârise (*radiyallahu anhi*)¹ da alarak Taif'e gittiler ve orada Sakif kabilesinin önde gelenlerini İslâm'a davetle meşgul oldular. Bu amaçla Sakif'in reislerinden Abd-i Yâ'il bin Umeyye ile kardeşleri Mesud ve Habib'i de İslâm'a davet etti. Ancak bu teşebbüsün hiçbir faydası olmadı. Onlardan biri şöyle dedi:

-- Eğer Allah, seni peygamber olarak göndermişse, ben Kâbe'nin örtüsünü yırtıp atacağım.

İkincisi ise:

-- Allah, senden başka peygamber olarak gönderecek birini bulamadı mı? dedi.

Üçüncüsü de:

-- Allah'a yemin ederim ki, seninle asla konuşmayacağım. Eğer sen- iddia ettiğin gibi- Allah katından gönderilmiş bir elçi isen, sana cevap vermeme gerek kalmayacak kadar büyük bir adamsın. Eğer Allah'a karşı yalan söyleyip iftira ediyorsan, yine sana cevap vermeme gerek yok, dedi.

Böylece onlardan bir hayır gelmedi. Resûlullah s.a.v. onlardan ümidi kesince: "Bâri gelip görüştüğümü kimseye söylemeyiniz" buyurdular ki, bundan maksatları bu olay Kureyş müşriklerinin kulağına giderse oradaki müslümanlara karşı azgınlıklarının artması endişesi idi. Ancak Sakifliler, Efendimiz aleyhisselâm'ın bu isteğini dahi çok gördüler ve "Bizim memleketimizden çık da, nereye gidersen git" dedikleri gibi kölelerini ve ayak takımını kışkırtarak Efendimiz aleyhisselâm ve Hz. Zeyd'in üzerlerine saldırdılar. Hz. Resûlullah s.a.v. ve Hz. Zeyd kasabadan çıkarılarken bu sefihler güruhunun bir kısmı onların arkasına düşüp nâralar atıp hakaretler etmeye, diğer bir kısmı da onların gideceği yol etrafına sağlı sollu dizilip (kırılısıca elleriyle) taşlar atmaya başladılar. Atılan taşların Efendimize isabet etmemesi için Hz Zeyd kendini siper ediyordu; başından yaralanmış olup kanlar akıyordu. Buna rağmen Efendimizin ayaklarına isabet eden taşlar Onun mübârek ayaklarını kanlar içinde bırakmıştı. Hazret-i Zeyd: "Ey Taif halkı, taşladığınızı kimsenin bir peygamber olduğunu biliyor musunuz!" diyerek o çapulcuları durdurmaya çalışıyor, fakat bunun bir faydası olmuyor, aksine, onların çektikleri acılara gülüp eğleniyorlardı. Nihayet Utbe bin Rabia ile kardeşi Şeybe'ye ait olan, yol üzerindeki bir bağa kendilerini zar zor atarak o sefihler güruhunun takibinden kurtulmuş oldular. İşte bu bağın içindeki bir çardağın gölgesi

altında Efendimiz aleyhisselam şu hazin dua ile durumunu âlemlerin Rabbi olan Allah-u zül celâl hazretlerine arz etmiştir:

“ Allahım! Kuvvetimin yetersizliğini, çâresiz kaldığımı, halk nazarındaki hakirliğimi ancak Sana arz ediyorum.

Yâ Erhamer-Râhimin (*Ey merhametlilerin en merhametlisi*). **Mustad’afinin** (*herkesin zayıf görüp de ezmeğe istediği çâresizlerin*) **Rabbi** (ancak) **Sensin. Sen, kötü huylu ve kötü çehreli** (*yani, bana kötü gözle bakan ve kötülük düşünen*) **yabancı bir düşman eline beni düşürmeyecek, hatta işlerimin idaresini eline verdiğin yakın bir dostu bile beni bırakmayacak kadar merhamet sahibisin.**

Ey Rabbim! Eğer bana karşı gazablı değilsen (bu mihnetlere, belâlara) **hiç aldırmam.** (*yani, bu başıma gelenlerin hepsine tahammül ederim. Yeter ki, seni gazaplandıracak bir yanlış yapmış olmayayım*). **Ancak hiç şüphe yok ki senin âfiyetin beni de içine alacak kadar geniştir.** (*Yani, bana âfiyet (belasızlık) verip bu musibetleri üzerimden kaldırmana çok sevinirim ve bunu niyaz ederim, anlamınadır*).

Ey Rabbim! Gazabını üzerime indirmenden veya bana öfkelenmenden Senin o zulmetleri (*karanlıkları*) **pırl pırl aydınlatan, dünya ve âhret işlerinin onunla salâha kavuştuğu** (*düzenlenip iyileştirildiği*) **Nûr-i Vechine** (*Zâtının Nûruna*) **sığınırım. Yâ Rabbi, Sen râzı oluncaya kadar işte affını diliyorum.** (*Bütün*) **Güç ve kuvvet ancak Senin elindedir “**
(*Kaynak: Sahih-i Buhari muhtasarı, Tecrid-i Sarifi tercümesi, Ahmed Naim, cilt 2, shf 757, 431*)

Dikkat edilirse, Efendimiz aleyhisselâm hâlinde şikayet etmemekte, Rabbiyle konuşmakta, âdeta yüce makama bir dilekçe arz etmekte; şayet Rabbi kendisine gazaplanmadıysa, râzıysa, kendisinin de râzı olduğunu söylemektedir.

Rûhu’l Beyan tefsirinde zikredildiğine göre, her peygamber birçok eziyete mâruz kalmıştır. Ama en büyük eziyetler Resûlullah s.a.v.’e yönelmiştir. Bundan dolayı Resûlullah sallâllâhu aleyhi ve sellem: **“Hiçbir peygamber benim çektiğim eziyet kadar eziyet görmedi”** buyurmuştur (R. *Furqan, 17.s. 465*)

Durumu tepedeki evlerinden seyreden bağ sahipleri Utbe ve Şeybe kardeşlerin merhamet duyguları harekete geçerek köleleri Addâs’a, bahçelerine sığınan bu kişilere üzüm ikram etmesini emrettiler. Addâs kendine verilen emri yerine getirerek bir tabak üzümü Efendimiz’e götürdü. Resûlullah s.a.v. **“Bismillah”** deyip üzümü alınca, Addâs hayret ederek:

-- Allah’a yemin ederim ki, bu sözü bu beldelerin ahalisi söylemez, dedi. Bunun üzerine Efendimiz aleyhisselam:

-- Sen nerelisin, hangi dindensin? diye sordu.

-- Hristiyanım, Ninovalıyım.

-- Demek sen sâlih kul Yunus bin Metta’nın beldesindensin.. Addâs şaşırды ve:

-- Ben Ninova’dan çıktığım sırada oradakilerden Yunus bin Metta’yı bilen on kişi bile yoktu. Sen ise ümmiler arasında yetiştiğin halde onu nereden biliyorsun? diye sorunca Efendimiz s.a.v.:

-- **O benim kardeşimdir. O, peygamberdi. Ben de peygamberim, cevabını verdi..**

Addâs bu cevap üzerine şaşırды. Efendimizle biraz daha konuştuktan sonra, O’nun İncil’de gelmesi müjdelenen son peygamber olduğunu anlayıp imana geldi. Ve Peygamber efendimizin ayaklarına kapanıp ellerini öpmeye başladı. Utbe ve Şeybe, Addâs’ın hâline dikkat ediyorlardı. Onun Hz. Peygamber’in elini ayağını öptüğünü görünce “Bu adam köleyi azdırdı!” dediler. Addâs dönüp gelince de, ona şöyle sitem ettiler:

-- Yazıklar olsun sana ey Addâs! Sana ne oluyor ki, şu adamın ellerini, ayaklarını öpüyorsun?

-- Ey efendim! Yeryüzünde ondan daha hayırlı bir kişi yoktur. Bana öyle şeyler anlattı ki, onları bir peygamberden başkası bilemez.

--Yazık sana ey Addâs! Bu adam sakın seni dininden çıkarmasın. Çünkü senin dinin onunkinden hayırlıdır!

Ne saâdetti ki Addâs -radıyallâhu anh-, Allâh Resûlü -sallâllâhu aleyhi ve sellem-'in hayâtında en olumsuz şartlar altında î mân ederek O'nu tesellî eden bir mü'min olma şerefine nâil olmuştu. Âlemlerin Efendisi, onun müslüman olmasına o kadar sevinmişti ki , o an, çektiği çileleri neredeyse unutuvermişti. Bugün Hz. Addâs'ın İslâm'a girdiği yerde onun adına izâfeten bir mescid bulunmakta ve âlemlerin Efendisi'ne üzüm ikram ettiği bahçe de muhafaza edilmektedir.

*** **

Taif dönüşünde yaşanan başka bir olayı ise Hazret-i Âişe'den (*radıyallâhu anha*) rivayet edilen bir hadis-i şeriften öğreniyoruz. Efendimiz kederli ve ne yapması gerektiği hususunda bir karara varamamış olduğu halde Mekke'ye doğru yola çıkmış ve "Karn-i Seâlib" mevkiine kadar gelmiştir. Burada başını kaldırıp göğe doğru bakınca bir bulutun onu gölgelendirmekte olduğunu farketmiştir. Buluta dikkatli bakınca da içinde Cebrâil aleyhisselâm'ın bulunduğunu görmüştür. Bundan sonrasını Efendimiz aleyhisselâm şöyle anlatmaktadırlar. Cibril bana:

-- (Yâ Muhammed!) Allah, kavminin senin hakkında dediklerini muhakkak işitti. Seni reddettiklerini de biliyor. Allah sana şu dağlar meleğini gönderdi, kavmin hakkında ne dilersen ona emredebilirsin, dedi. Bunun üzerine dağlar meleği seslenip selam verdi, sonra:

-- Yâ Muhammed! dedi. Cibril'in söylediği bir hakikattir. Sen ne dilersen emrine hazırım; eğer şu iki dağın Mekkeliler üzere (çökerek) birbirine kavuşmasını (ve müşrikleri tamamen ezmesini) istersen (onu da) emret!, dedi. Bunun üzerine Efendimiz aleyhisselâm:

-- (Hayır, bunu istemem) Ben isterim ki, Allah bu müşriklerin sulbünden yalnız Allah'a ibâdet eden ve Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayan bir nesil meydana çıkarsın!, dedi.

(Kaynak; *Sahih-i Buhari muhtasarı, Tecrid-i Sarif tercümesi, Ahmed Naim, 1333 no.lu Hadis*)

"Âlemlere rahmet" olarak gönderildiği âyetle sâbit olan Resûlullah s.a.v. Efendimiz kendine olmadık hakaretler yapıp taşıyan Tâif halkı için işte böyle düşünüyordu ..

Alınacak dersler

" And olsun ki sizin için, Allah'a ve âhret gününe kavuşmayı uman ve Allah'ı çok zikreden kimseler için Allah'ın Resûlünde güzel bir örnek vardır " (*Ahzab suresi, ayet 21*)

âyet-i kerimesi mucibince, Efendimiz aleyhisselâm'ın Taif'de yaşadığı elim olaylardan bizlerin alması gereken bazı dersler, kendimize **hayat düsturu** (ana kaide, kuralı) edinmemiz gereken bazı önemli hususlar olduğu âşikârdır. Bunların bir kısmı şöyledir:

-- İnsanların eziyetlerine ve her türlü çileye sabretmek

-- Hiçbir zaman hâlınden şikayetçi olmamak

-- Her türlü güç ve kuvvet ancak Allah'tadır: (**Lâ havle ve la kuvvete illa billah**) kelime-i tayyibesinin bilincinde olmak.. Bundan dolayı da:

-- Her türlü derdinin devâsını, her sıkıntısının giderilmesini, her müşkilin çözümünü -başkalarından değil- sadece Allah'tan c.c. beklemek

-- Allah Teâlâ her an, her şeyi görmekte ve bilmektedir. O bakımdan her yerde, her zaman O'na sığınmak, O'na dua edip O'na yalvarmak

-- Dua her yerde, her zaman yapılabilir. Müslüman dua etmek için türbeye veya camiye gitmeyi veya kandillerin gelmesini beklemez. Nitekim Efendimiz aleyhisselam bu duasını mübârek ayakları kanayan bir vaziyette, bir çardağın altında yapmıştı.

-- Allah Teâlâ'yı –en sıkıntılı durumda bile- bir an olsun hatırdan çıkarmamak, unutmamak (üzüme eline uzatırken “Bismillah = Allah’ın adıyla “ demesi)

-- Dâva insanı en zor zamanda bile her yerde, her zaman dâvasına sahip çıkar. Efendimiz o zor şartlar altında bile -kendi sıkıntılarını bir kenara koyup- Addâs’ın müslüman olmasını sağlamıştı.

-- Merhamet sahibi olmak, düşmanının bile kötülüğünü istememek

-- Öc alıcı değil, affedici olmak. Şayet Resûlullah Efendimiz öc almak isteseydi, dağlar meleğine emreder, Taif halkı helak olurdu. Ancak o affetmeyi tercih etti. Bunun neticesinde de Taif halkı müşrik olarak ölmek yerine, müslüman olup dünya ve ahiret saadetine kavuştular.

-- Kişinin esas derdinin dünya değil, âhiret olması gerekir. Yaşadığımız bu dünya hayatı, yaşayacağımız âhiret hayatına kıyasla denizden bir damla bile değildir. Hayata bu açıdan bakan bir mümine dünya sıkıntıları, dertleri hafif gelir, çünkü geçicidir. Onun esas derdi Rabbi’nin rızasını kazanmaktır. Efendimiz s.a.v. ne buyuruyor: “**Ey Rabbim! Eğer bana karşı gazablı değilsen** (bu mihnetlere) **hiç aldırmam .. Her şey Senin rızân içindir** (İşte, Sen râzı oluncaya kadar affını diliyorum)“

-- Bir mümin Rabbinin “merhametlilerin en merhametlisi” olduğunu bilir. Hiçbir zaman O’ndan ümidini kesmez (Allah’ın rahmetinden ümidini kesmek küfürdür). O’na küsmez, darılmaz.

-- Ruhu’l Beyan tefsirinde şöyle yazmaktadır (8/255): “Hiç kimse asla Hz. Peygamber’e yapılan bu eziyetlerin O’nun şânını alçalttığını sanmasın. Aksine bu eziyetler O’nun şânını yüceltmıştır. Bu, eziyete çok sabrettiği, ağırbaşlı davrandığı, duasının kabul edileceğini ve sözlerinin Allah katında tesirini bildiği halde eziyete tahammül ettiği için Rabb’i katında büyük bir yücelik ve konum elde etmiştir. Resûlullah şöyle buyurur: “**İnsanların içinde en şiddetli sıkıntılara mâruz kalanlar peygamberlerdir**”. Peygamberler altın gibi, başlarına gelen sıkıntılar da altının mâruz bırakıldığı ateş gibidir. Şüphesiz ateş altının sadece güzelliğini arttırır. Sıkıntılar da peygamberlerin sadece yüceliğini arttırır“. (Sıkıntılar, müminlerin de olgunlaşmasını sağlar)

*** **

Cinnilerin Resûlullah’ı dinlemeleri

Peygamber Efendimiz s.a.v. Taif’ten Mekke’ye dönerken, Nahle mevkiinde biraz istirahat buyurdular. Bir ara namaza durmuşlardı. Bölgedeki cinlerden bir grup oradan geçerlerken, sevgili peygamberimizin okuduğu Kur’ân-ı Kerim ayetlerini duyunca, durup dinlediler. Sonra Efendimiz aleyhisselam’la görüşüp müslüman oldular. Peygamber Efendimiz onlara: “**Kavminize varınca, benim imana davetimi onlara da söyleyin. Onları da iman davet edin**“ buyurdu. O cinniler, kavimlerine gidip bunu bildirince, işiten cinnilerin hepsi iman ettiler. Bu husus Kur’an-ı Kerim’de Cin suresi ile, Ahkaf suresi 29. ila 32.inci ayetlerinde ve ayrıca Buhari ve Müslim adındaki meşhur hadis kitaplarında bildirilmektedir. Bu hadiseden sonra Efendimiz s.a.v. Mekke’ye doğru yola çıktı.

Peygamber Efendimiz s.a.v'in Mekke'ye dönüşü :

Efendimiz aleyhisselam Mekke'ye yaklaştığı zaman bazı müslümanlar onu karşılayarak:

-- “Yâ Resûlallah! Şimdi doğrudan doğruya Mekke'ye teşrif buyurmasanız. Çünkü Kureyş müşrikleri Sakif kabilesinin size yaptıklarını öğrenmişler, bir takım sefihleri topladılar, teşvik ettiler, sizi çok fena şekilde karşılayacaklar“ , dediler.

Bunun üzerine Hz. Resûlallah Hira (Nur) dağına çekilerek, Kureyş'in hatırı sayılır bazı büyüklerine kendisini himaye etmeleri için haber gönderdi. Ancak kimseden olumlu cevap alamadı. Bunun üzerine Adıyy oğlu Mut'im'e haber gönderdi. Mut'im, Peygamber Efendimiz'e: “Ben sizi muhafaza etmek için oğullarımla beraber silahlandım, sizi bekliyorum, geliniz“ diye cevap verdi. Arap âdetlerine göre Mut'im, himayesine aldığı misafirini korumaya mecburdu. Bu sebeple 6-7 çocuğu ile beraber silahlanıp Kâbe'nin dört bir tarafını tuttular. Efendimiz s.a.v. Mut'im'in himayesinde gece vakti Mekke'ye girdi. Kâbeyi tavaf edip Harem-i Şerif'te iki rekat kıldıktan sonra evine döndü.

Mut'im Bedir savaşında müşrik olarak öldü. Vefa âbidesi olan Efendimiz aleyhisselâm, Mut'im'in bu iyiliğini unutmamış Bedir esirlerinin kurtarılması için Medine'ye gelen oğlu Cubeyr'e:

“Senin o ihtiyar baban sağ olup da benden isteseydi, bu esirlerin hepsini ona bağışlardım“ demişti. (Buhari, *Tecrid-i Sarif Tercümesi*, No 1574)

Tâifliler'e gelince, onlar hicrî 9. seneye kadar inançsızlıkta şiddetle direnip müslümanlara çok ağır zâyîât verdirdiler. Nihayet müslümanlar daha fazla dayanamayıp:

“ Yâ Resûlallah! Sakif kabilesi'nin okları ve mızrakları bizi yaktı, perişan etti. Artık şunlara beddua etseniz!..” diye ricâda bulundular. Fakat Efendimiz *sallâllâhu aleyhi ve sellem* yine beddua etmedi, onun yerine:

“Yâ Rabbî! Sakîf kabîlesi'ne hidâyet nasîb eyle! Onları bize gönder!” diye niyâz etti.

Bir müddet sonra Tâif halkı, Medîne-i Münevvere'ye gelerek İslâm ile şereflendi.

(*İbn-i Hişâm*, IV, 134; *Tirmizî*, *Menâkıb*)

Yazımızı Abdülkâdir Geylânî hazretlerinin sık okuduğu bir salât-u selâm ile bitiriyoruz:

“Allahumme salli alâ seyyidina Muhammedin abdike ve nebiyyike ve habibike ve resûlîken-nebiyyî'l-ümmeyyi ve alâ âlihi ve sahibihi ve sellim “

(*Allah'ım; kulum, Peygamberin, sevgilin, ümmi nebi olan Resûlün Efendimiz Muhammed'e ve O'nun ashâbına salât et ve selâmet ver*)

İstifade edilen eserler:

- 1- Ruhu'l Furkan tefsiri
- 2- Ruhu'l Beyan Tefsiri
- 3-Sahih-i Buhari Muhtasarı
- 4- Gül Peygamberimiz, Hz Muhammed sallâllâhu aleyhi ve sellem'in hayatı, Tahir'ül Mevlevi
- 5- Hz. Muhammed sallâllâhu aleyhi ve sellem'in hayatı, Lütfullah Ahmed, (Çeviri. L Ünlüer)
- 6- Hz. Muhammed aleyhissalâtu vesselam, Şemseddin Yeşil
- 7- Hz. Muhammed aleyhisselam'ın Hayatı, Prof. Dr. Ramazan Ayvalli
- 8- Peygamberimizin Hayatı, İrfan Yücel, Diyanet İşleri Bşk. yayınları
- 9- Hazret-i Muhammed'in (sallâllâhu aleyhi ve sellem) Hayatı, Ali H. Berki, O. Keskioglu
- 10- İslam Tarihi, Asım Köksal
- 11- Büyük İslam Tarihi, İbn-i Kesir

(R.A; Temmuz 2019)